

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อแสดงให้เห็นว่าในรอบปีที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของหน่วยงานภาครัฐ ที่กำหนดให้ส่วนราชการได้นำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงร้อยละของงบประมาณ จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	วิธีเฉพาะเจาะจง	วิธีประกวดราคา ด้วยอิเล็กทรอนิกส์	วิธีคัดเลือก	รวม
งบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง (บาท)	๒๕,๙๘๕,๔๘๒.๑๘	-	๑๓,๕๒๔,๘๐๐.๐๐	๓๙,๕๑๐,๒๘๓.๑๘
ร้อยละ	๖๕.๗๖	-	๓๔.๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางจะเห็นว่างบประมาณในภาพรวมที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นจำนวนเงิน ๓๙,๕๑๐,๒๘๓.๑๘ บาท (สามสิบเก้าล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสองร้อยแปดสิบสามบาทสิบแปดสตางค์) พบว่า งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงเป็นจำนวนเงินมากที่สุด คือ ๒๕,๙๘๕,๔๘๒.๑๘ บาท (ยี่สิบห้าล้านเก้าแสนแปดหมื่นห้าพันสี่ร้อยแปดสิบสองบาทสิบแปดสตางค์) คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๖ รองลงมา คือ วิธีคัดเลือก เป็นจำนวนเงิน ๑๓,๕๒๔,๘๐๐.๐๐ บาท (สิบสามล้านห้าแสนสองหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๔

ตารางที่ ๒ แสดงร้อยละของจำนวนครั้ง จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	วิธีเฉพาะเจาะจง	วิธีประกวดราคา ด้วยอิเล็กทรอนิกส์	วิธีคัดเลือก	รวม
จำนวน (ครั้ง)	๑๕๔	-	๓	๑๕๗
ร้อยละ	๙๘.๐๙	-	๑.๙๑	๑๐๐.๐๐

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๗ ครั้ง พบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างสูงสุด คือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน ๑๕๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๙ รองลงมาคือ วิธีคัดเลือก จำนวน ๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๑

แนวทางในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

หลักการ

การบริหารงานด้านพัสดุ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานของทุกองค์กร และเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กรให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้ใน การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง มีขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกฎกระทรวง และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

แนวทางปฏิบัติ

๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง มีระบบการตรวจสอบในแต่ละกิจกรรมการจัดหาพัสดุ ให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ตรวจสอบการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง ราคากลาง รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ต้องไม่เป็นการกีดกันผู้ยื่นข้อเสนอราคาให้เหลือน้อยราย เพื่อเป็นการป้องกัน “การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม” เผยแพร่ประกาศจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และเว็บไซต์ www.eppo.go.th ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. มุ่งเน้นความโปร่งใส และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก หรือการวางระบบให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างกระทำโดยเปิดเผย โปร่งใส เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ จัดทำรายงานความก้าวหน้าข้อมูลรายชื่อผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามภารกิจของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน จัดส่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ

๓. จัดทำตารางตรวจสอบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการจัดทำ Timeline สำหรับโครงการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) การจ้างที่ปรึกษา โดยวิธีคัดเลือก เพื่อให้สามารถควบคุมขั้นตอนและระยะเวลาที่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำซ้อนในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน

๔. มีการรายงานการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่งให้กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกและสื่อสารองค์กร สำนักเลขาธิการกรม สำนักนโยบายและแผนพลังงาน เป็นประจำทุกเดือน

แนวทางการปฏิบัติงานในการตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้าง ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารงาน ด้านพัสดุ บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาจใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้มีส่วนได้เสียในทางตรงหรือทางอ้อม ในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนองานกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าวจึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในการตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. กำกับ ควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และผู้เกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่ หรือตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่ตน ในการเสนองานจัดซื้อจัดจ้างกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน โดยยึดหลักการปฏิบัติตามแนวทางของกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด

๒. ส่งเสริมให้มีมาตรการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายใน และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๓. ให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ ร่วมกับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการกรม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน จัดทำแบบสอบถาม การดำเนินงานด้านพัสดุ ให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็น ต่อพฤติกรรมกรปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สนับสนุนสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการติดตาม ตรวจสอบ สอดส่องพฤติกรรม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริต คอร์รัปชัน และดำเนินการลงโทษทางวินัย กรณีตรวจพบเจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตและประพฤตินิชอบ เรียกร้องผลประโยชน์จากผู้เสนองานกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๔. พัฒนาบุคลากร ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ยึดมั่นหลักคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต วางตัวเป็นกลาง ปฏิบัติต่อผู้เสนอราคา หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้อง ที่เข้ามาติดต่อมีนิติสัมพันธ์กับ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม เสมอภาค ต้องไม่เรียกรับสินบนจากผู้เสนอราคา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐเป็นสำคัญ

๕. ผู้บังคับบัญชา ต้องให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริม สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา คัดเลือกบุคลากรที่ประพฤติดีมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อประกาศเกียรติคุณ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม

ปัญหา อุปสรรค ของการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. หน่วยงานจัดส่งบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างกระชั้นชิด ไม่ตรงตามช่วงเวลาการจัดหาพัสดุที่กำหนดในแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ

๒. การจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง หน่วยงานมิได้เสนอร่างขอบเขตงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง เสนอผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบ การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ต้องจัดส่งเรื่องคืนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบฯ จึงเป็นสาเหตุทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า

๓. ปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงานด้วยระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e – GP) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า

ข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติและระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร เจ้าหน้าที่ เพื่อแก้ไขปรับปรุงงานอย่างเอาใจใส่ รอบคอบ ศึกษาระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งการปฏิบัติงานในระบบคอมพิวเตอร์ ด้วยระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e – GP) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๒. มีการจัดทำ Timeline สำหรับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อควบคุมขั้นตอนและระยะเวลาที่ ดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด ช้าซ้อนในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๓. มีระบบควบคุมภายในองค์กร เพื่อสร้างมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องไม่เป็นผู้มีส่วน ได้เสียหรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้อื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญากับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ในด้านความสัมพันธ์ในเชิงบริหารและมีความสัมพันธ์ในเชิงทุน ตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน โดยจัดทำเป็นคำสั่งมอบหมายงาน และจัดทำรายงานผลเสนอผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เป็นรายไตรมาส

๔. ส่งเสริมความโปร่งใสและพัฒนาการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยเปิดเผย โปร่งใส ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบเกิดความคุ้มค่า โปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

๕. มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และคำขอตั้งงบประมาณประจำปี ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ของหน่วยงาน

